

Ferdinand Ossendowski: Življenje in prigode male opice. male šimpanzke (Dnevnik "Kaške")

Drugi dan pohoda.

Prenočili smo, potem smo šli dalje.

Ko je solnce stalo visoko, smo skočili z dreves. Gozda je bilo konec. Pred nami je ležala, kamor je seglo oko, ravnina, pokrita z visoko travo in grmovjem. Tu pa tam so se dvigali vrhovi palm. V daljavi so se odražali sinji griči. Atek in Kir sta tiho brundala.

Naša čredica se je zgrnila. V sredi so šli otroci, obkroženi od master. Mlajši brambovci so tekali ob strani. Vodniki so nekoliko korakov pred nami pazljivo ogledovali okolico. Od časa do časa so oprezno vzklikali.

Na ravnini sem videla pasoce se bivole, velike, sivkaste, in male rjavkaste antilope. Te so bežale pred nami...

S šumom kril in presunljivim krikom so iznenada vzletele nam izpred nog jerebice in pegatke. Ta nepričakovani šum nas je prestrašil. Razlegli so se kriki samic in jok otrok.

Vodniki in brambovci so nas mirili s tihim mrmranjem... Pomišali smo se naglo. Nismo ne pili in ne jedli.

Pred mrakom smo morali dospeti do gor. Rastle so iz zemlje. Postajale so vse višje in temnejše.

Opoldne niso bile več sinje, temveč črne. Pred solničnim zahodom — rdeče-sinje. Poslednji škrlatni bleski so ugašali na nebu, ko smo dospeli k cilju. Ustavili so nas na velikih prelomih skal. Vodniki in brambovci so si ogledali naše novo ležišče. Naposled so se vrnili in nas vodili dalje.

Včeraj smo prenočevali v luknjah. To so globoke odprtine v gorah. Strehe so bile iz kamenja. Bilo je trdo in neugodno. Plakala sem glasno. Čutila sem neznosno bolečino v bokih. Pri vsakem premikanju se je zadiralo v telo ostro kamenje... Hrepenela sem po naši kočici, kjer je bilo postlano s puhom in mehko travo.

Zvečer je nekaj grozno grmelo in se bliskalo. Bila sem zelo nesrečna.

Množica antilop je begala po ravnini in pulila svežo, sočno travo. Sloni so stezali svoje rilce ter trgali z dreves mlado listje in blede zelene mladike.

Ponoči je nad zemljo iznova nastal vihar. Nalivi so divjali do ranega jutra. Bliski so švigali in po nebu se je valil grom. Od grmenja se je lomilo kamenje od gorskih vrhov in s truščem padalo navzdol. Trepetala sem od strahu in mraza.

Dannevidenih stvari.

Sedaj ne hodimo več na vodopoj. Pijemo vodo, ki se zbira v kotanjah skal.

Brambovci zapuščajo jame ob solnčnem vzhodu. Gredo na savano, da nam znosijo živeža. Sadja o tem času ni nobenega. Dež in viharji so ga pometali z dreves.

Sedaj se hranimo s svežimi mladikami bambusov, s koreninicami rastlin z velikimi listi, še celo s svežimi, napol razvitimi listi.

Zelo ljubim mlade bambuse! Diše mi kakor najslajše banane.

Bambusi niso sladki, toda zelo okusni in redilni.

Danes smo bili lačni do mraka.

Naši brambovci so šli kakor navadno po plen, pa so se takoj vrnili.

Atek in Kir sta tiho in svarilno mrmrala. Velela sta nam, naj dobro prežimo v najtemnejših kotih.

Iz svojega skrivališča pa sem vendar videla savano.

Nič novega nisem opazila na njej. V oddaljenosti je krožila precejšnja čreda slonov. V podnožju gor so se pasli bivoli in antilope.

Očividno pa se je vendar moralo v bližini nekaj dogajati.

Stari bivoli-vodniki so vsak hip obračali svoje glave proti džungli. Strigli so z ušesi, vohali in glasno puhali.

Antilope so se tudi vznemirjale. Samci so stali z dvignjenimi glavami nepremično, pazljivo.

Sloni so naglo hiteli proti globoki soteski. Vlekla se je v bližini naših gor in bila vsa zarasla z mladim, gostim gozdom.

Ogromne živali so šle z dvignjenimi ušesi. Dvigali so rilce in s hruščem vdihavali zrak.

Vendar nisem mogla ničesar opaziti na savani.

Prve so se dvignile pazljive, rjave antilope. V divjem begu so hitele k palmovi gošči.

Od džungle je prihitela s plašnim krikom jata papig.

Iz visoke trave so se dvignile jerebice in planile v grmovje.

Tišina je legla naokoli.

Vsaka živa stvar se je skrila in prežala.

Iz oddaljene hoste so se prikazovale druga za drugo čudovite prikazni.

Nikjer v džungli nisem videla nič podobnega.

Bile so podobne nam — šimpanzom. Vendar so šle po dveh nogah, ne po štirih, kakor delamo navadno mi. Ori-Ori je včasih, ko se je norčeval, hodil tako, podpirajoč se s palico. Neznana bitja so imela kratke roke, ki niso segale do tal kakor pri nas. Bila so črne barve, dasi niso imela na čelu las. Šla so pokonci, a na glavah so nosila nekake cule, bele in zelene.

»To so — ljudje!« je zašepetal »striček«, približavši se mi. »Oglej si jih dobro, mala Ket! Glej, da te nikdar ne uzró njihove oči...«

»Zakaj?« sem vprašala tiho.

»Zato, ker takrat se ne povrneš več k mamicil!« je odgovoril.

»Smrt?« sem vprašala.

»Nekaj podobnega, še celo hujšega...« je zašepetal. »Toda glej, glej! Vidiš? Črni ljudje — to so zamorci, prebivalci te zemlje. Aha! Je tudi beli človek! Pričakoval sem kaj takega... Nosijo ga črni...«

»Beli človek ni prebivalec te zemlje?« sem vprašala »strička«.

»Ne! Oni imajo vsi svoja stanovanja za morjem,« mi je razjasnil. »Poglej sedaj!«

Dvajset črncev je stopilo na savano. Za njimi so sledili štirje drugi. Nosili so na rami dva droga. Sredi drogov je ležala postava v beli obleki.

Spoznala sem takoj klobuk, suknjo in hlače... Popolnoma take, kakršne je imel Ori-Ori, samo bele.

Eden izmed zamorcev, gredočih na čelu pohoda, se je naglo sklonil k zemlji. Vsi so se ustavili. Zamorec je stopil k ležečemu človeku v beli obleki. Nekaj je govoril in mahal z rokami.

»Aha!« je zašepetal »striček«. »Kaže belemu človeku sledove slonov...«

Ležeča postava je stopila na zemljo in si ogledala sledove.

Za hip se je nekaj zabliskalo v rokah belega človeka.

Za zamorcem, ki je stopal pred njim, je šel proti nam, oprezno stopaje med grmovjem.

»Ali vidiš ono bleščečo se palico v roki belega človeka?« je vprašal »striček«. »To je puška! To bo zabava! Glej in ne kriči, mala Ket! Stisni zobe in — molčil«

Minilo je precej časa, preden sta se približala zamorec in beli človek našim skalam.

Sedaj sem razumela vse.

Na zemlji, vlažni in razmehčani, so se videle globoke jame. Bili so to, sledovi, ki so jih zapustili sloni. Na močvirnati zemlji so se globoko pogrezale noge težkih velikanov. Kjer so prehajali, tam so povsod ostajale te globoke udrtine.

Vsak bi lahko mogel razumeti, da so komaj odšli. Voda je curljala v jamice in jih ni mogla še napolniti.

Ljudje so šli mimo naših skal. Bližali so se soteski.

Zbežala sem za »stričkom« iz jame. Skrila sva se za skalami in sva gledala.

Beli človek je odhitel na dno soteske. Obstal je za debelim drevesom. Zamorec je splezal na navpično steno, ogledoval in prisluškoval. Tiho je zažvižgal. Beli človek je napravil znamenje z roko.

Črni je naglo zbežal, obkrožil sotesko in začel bežati na dno z nasprotni strani. Vzklikal je in glasno žvižgal.

»Jaz tudi znam tako žvižgati!« je ponosno povedal Ori-Ori.

V tem so kriki in žvižganje splašili slone. Opazila sem, da se začnajo prikazovati iz gostega grmovja. Strašno so dvignili ogromna ušesa in so šli z naprej stegnjenimi rilci.

Vedno bolj so se bližali belemu človeku, ki je prežal za drevesom. Ne da bi ga videli, so prišli na neveliko gozdno jaso. Obstali so, obrnjeni glave k zamorcu, ki je šel od daleč za njimi, in poslušali.

Beli človek je naglo dvignil puško do rame.

Zgodilo se je nekaj nenavadnega! Zadrgetala sem in kriknila na glas.

Iz puške se je zabliskalo in grom je stresel ozračje.

Eden izmed slonov, največji, z grobimi, gori zapognjenimi čekani, je naglo pokleknil. Za hip se je s silo skušal dvigniti. Vendar se je zamajal in padel na bok.

Cela čreda, trobeč zamolklo in skrbno, se je razpršila na vse strani.

Metali so se in s treskom so padala zadeta drevesa in teptano grmovje.

(Dalje v prihodnjem letniku.)